

Тригуб І.П.

старший викладач кафедри ділової іноземної мови та міжнародної комунікації, НУХТ

ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Науковий, технічний, виробничий, соціально-економічний потенціал будь-якої держави та рівень добробуту її громадян залежить від рівня інформаційної культури молодого покоління. На шляху інформатизації суспільства і всебічного поширення мережі Інтернет є зрозумілою необхідністю використання мультимедійних технологій в освітньому процесі на сучасному етапі. Важливим аспектом, що визначає характер змін у системі освіти, є науково-технічний прогрес та його вплив на соціальні та суспільні відносини. Комп'ютерні технології постійно вдосконалюються, стають більш насиченими, гнучкими, продуктивними та націленими на різноманітні потреби користувачів.

Одним із показників, за якими визначається рейтинг ВУЗу є мобільність студентів. Викладання іноземної мови являє собою вузькоспеціалізовану та професійно-спрямовану галузь викладання іноземної мови. Доцільним стає використання технологічних новинок у викладанні іноземної мови для підвищення ефективності її вивчення.

За останні роки у навчальний процес ВУЗів України впроваджуються інноваційні інформаційні технології для підвищення ефективності вивчення багатьох предметів, і зокрема предметів гуманітарного циклу, а саме іноземної мови. Не буде новиною, якщо ми нагадаємо, що за останні роки зросли вимоги щодо рівня оволодіння іноземною мовою студентами вищої школи. Значне зростання інтересу до вивчення іноземної мови викликано перебудовою зовнішньо-економічної діяльності підприємств та застосуванням нових форм співробітництва. Процес навчання інтенсифікується з урахуванням досліджень з педагогіки, психології, лінгвістики, методики навчання іноземної мови. Інформаційними технологіями навчання називають усі технології навчання, які використовують спеціальні інформаційні технічні засоби: комп'ютер, аудіо- та відеоматеріали, тощо.

Комп'ютерні або нові інформаційні технології навчання - це процеси підготовки і передачі інформації, засобом впровадження яких є комп'ютер. Додамо, що нові інформаційні технології навчання надають педагогам допоміжні ефективні засоби навчання, оскільки передача як такої навчальної інформації від викладача до студентів сама по собі не забезпечує передачі знань і культури.

Засоби нових інформаційних технологій навчання можуть надавати в навчальних цілях такі можливості, як: оперативну передачу інформації будь-якого обсягу та виду на різну відстань, інтерактивність та оперативний зворотній зв'язок, доступ до різноманітних джерел інформації, організацію спільних телекомунікаційних проєктів, запит інформації щодо будь-якого питання через систему електронних конференцій.

Відомо, найефективніший вплив на людину здійснює та інформація, яка одночасно впливає на кілька органів чуття, і запам'ятовується вона тим краще і міцніше, чим більше каналів сприймання було активізовано. Тому очевидною є роль, яку ми відводимо інформаційним технологіям навчання. Це може бути мультимедіа з усіма її різновидами використання у процесі навчання на практичних заняття з іноземної мови.

Доречно застосовувати у навчальному процесі для підвищення ефективності вивчення іноземної мови технологічний підхід до навчання, який передбачає:

- чітке формулювання цілей навчання, конкретизацію навчальної мети;
- підготовку навчальних матеріалів та організацію навчання відповідно до визначених цілей;
- визначення умов і процедур за допомогою яких можна досягти бажаного результату у навчанні;
- діагностування та моніторинг результатів діяльності «викладач-студент»;
- корекцію навчання;
- підсумкову оцінку результатів.

Тому впровадження інноваційних інформаційних технологій охоплює усіх учасників педагогічного процесу, а успішність цієї діяльності залежить від:

- індивідуалізації навчання, реалізації особистісно-орієнтованої системи підготовки (моделювання і реалізація педагогічного процесу з урахуванням індивідуальних особливостей студентів, рівня їхнього загального розвитку, здібностей і можливостей);
- професіоналізації процесу навчання (цілеспрямована підготовка фахівців з опорою на контекст майбутньої діяльності, формування професійного інтересу, розвиток пізнавальної мотивації та професійно підготовленої творчої особистості); визначенню студента як суб'єкта навчального процесу;
- ефективного управління навчально-пізнавальною діяльністю студентів; поєднання індивідуальних форм діяльності студентів із колективними;
- розвитку пізнавальної самостійності та активності студентів.

Серед умов, що сприяють якісному впровадженню інноваційного процесу в навчально-виховний процес при вивченні іноземної мови у ВНЗ виділяють наступні:

- ефективна його реалізація на всіх стадіях навчально-виховного процесу в основі системи відносин «викладач-студент»;

- забезпечення логічної, організаційної взаємопов'язаності цих стадій у процесі особистісно-орієнтованої розвивальної взаємодії в системі відносин «викладач-студент»;
- забезпечення наступності цих стадій;
- відповідність об'єктивним потребам суспільної та педагогічної практики професійним, організаційним, фінансовим можливостям тих, хто має намір його впровадити;
- чітке формулювання мети з урахуванням специфіки і цілей впровадження інноваційного процесу;
- дотримання методів, що сприятимуть досягненню необхідних результатів і цілей за найменших витрат ресурсів;
- максимальну відповідність організаційних форм обраним методам і можливостям виконавців;
- індивідуальну діяльність та співпрацю вмотивованих та кваліфікованих виконавців для вирішення покладених на них обов'язків.

Процес застосування інноваційних інформаційних технологій у навчально-виховному процесі базується на системній єдності загальних, особистісних, специфічних педагогічних умов, до яких належать методологічне, організаційно-керувальне, матеріально-технічне, кадрове та методичне забезпечення процесу застосування інформаційних технологій.

На базі цих загальних умов реалізуються особистісні умови, які відображають особливості процесу використання інформаційних технологій для досягнення конкретних навчальних цілей, а саме:

- розробка та впровадження електронного навчально-методичного комплексу;
- визначення критеріїв, показників і рівнів досліджуваної проблеми;
- різноманітність форм і методів навчання для реалізації поставленого завдання при вивченні іноземної мови у ВНЗ.

До специфічних умов дослідники відносять:

- аксіологічну спрямованість процесу застосування інформаційних технологій;
- реалізацію особистісно-орієнтованого підходу у навчальному процесі;
- організацію педагогічної взаємодії між викладачем і студентом;
- наявність у студентів високого рівня саморегуляції та мотивації.

Ми можемо приводити безліч прикладів щодо практичного впровадження в навчання сучасних та інноваційних підходів до викладання іноземної мови студентам ВНЗ, але всім нам, досвідченим викладачам із багаторічним досвідом викладання, зрозуміло, що це впровадження є необхідним та закономірним. В сучасних умовах викладання ми не зможемо тепер обмежуватися тільки традиційними формами і методами навчання. Як показує

практика, інформаційні технології підвищують якість навчального процесу та інформативність матеріалу, розвиває пізнавальні здібності студентів і їх природне прагнення до самовдосконалення.

Отже, використання інформаційних технологій у навчанні не лише формує та розвиває пошуково-дослідницькі, комунікативні, інформаційні компетенції, але й формує креативність, стимулює інтелектуальну активність, допомагає формувати між предметні зв'язки, вчить використовувати інформаційно-телекомунікаційні технології та підвищує мотивацію студентів до вивчення іноземної мови.

Література

1. Григорчук Т.В. Педагогічні засади проектування мультимедійного методичного комплексу з маркетингу для дистанційного навчання : дис. ... кандидата пед. наук.: 13.00.04 / Григорчук Тарас Васильович. – К.: Інститут вищої освіти АПН Укр., 2010. – 218 с.
2. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології : навч. посіб. / І.М. Дичківська. – К. : Академвидав, 2004. – 351 с.